

1° ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Ἄπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Ἀγησίλαος, ὅπου ᾤετο τὴν πατρίδα τι **ὠφελήσιν**, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προύφασίζετο, ἀλλὰ **καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ** τοῦτο ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν. Ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τόδε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι **δυνατώτατος** ὢν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις **λατρεύων**. Τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν ἀπειθεῖν ὁρῶν τὸν βασιλέα πειθόμενον; [...] Ὅς καὶ **πρὸς τοὺς διαφόρους ἐν τῇ πόλει** ὥσπερ πατὴρ πρὸς παῖδας προσεφέρετο. Ἐλοιδορεῖτο μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν, ἐτίμα δ' εἴ τι καλὸν πράττοιεν, παρίστατο δ' εἴ τις συμφορὰ συμβαίνοι, ἐχθρὸν μὲν οὐδένα **ἡγούμενος** πολίτην, ἐπαινεῖν δὲ πάντας ἐθέλων, σῶζεσθαι δὲ πάντας κέρδος νομίζων, **ζημίαν** δὲ τιθεῖς εἰ καὶ ὁ μικροῦ ἄξιος ἀπόλοιτο.

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ :

- 1) Ποια τα χαρακτηριστικά του Αγησιλάου που τον έκαναν τόσο ξεχωριστό στους υπηκόους του; (**ερώτηση 1 & 2 του σχολικού-συνδυαστικά, Ενότητα 7**)
- 2) Ποιο θεωρούσε ο Αγησίλαος ως το κύριο καθήκον του σωστοῦ πολιτικού (**ερώτηση 1 του σχολικού, Ενότητα 7**)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να συμπληρωθούν τα κενά στις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο της αντωνυμίας:

- Ἐπὶ _____ (τίς, αἰτ. εν.) στρατεύετε, ᾧ νέοι;
- _____ (τί) ζῶσα τοῖς κόραξιν ἐπιβουλεύουσιν;
- Μὴ ἀκούετε _____ (τί, αἰτ. εν.) λέγει.
- Σὺ μὴ θαύμαζε ἐφ' _____ (ὅ, δοτ. πληθ.) λέγομεν.
- _____ (τίς, δοτ. πληθ.) οἱ Μακεδόνες ἐπολέμησαν;
- _____ (τίς, ονομ. πληθ.) οὕτω μαίνονται _____ (ὅστις, ονομ. πληθ.) οὐ βούλονται σοι φίλοι εἶναι;
- Οὐ τιμῶμεν _____ (ὅστις, αἰτ. εν.) ὑβρίζει τὴν πατρίδα.
- Φοβοῦ τοὺς θεοὺς _____ (ὅσπερ, ονομ. πληθ.) τιμωροῦσι τοὺς ἀδίκους.
- Κύριος ἀγαπᾷ _____ (ὅς, αἰτ. εν.) παιδεύει.
- Ἦλθον ἐκ τῆς πόλεως πρέσβεις _____ (ὅστις, ονομ. πληθ.) ἔλεγον ταῦτα.
- Κλέαρχος ἔπραξε καὶ ἄλλα _____ (τί, αἰτ. πληθ.) ἄτοπα.

2. Να εντοπίσετε στα ρήματα των προτάσεων , τα αντικείμενά τους και τα κατηγορούμενα των αντικειμένων (εάν και εφόσον υπάρχουνε)

- α) Οὐχὶ δοῦλον ἑαυτὸν ἐκάλει ὁ Ὑπάτιος.
- β) Θεσπιάς και Πλαταιάς ἀναστάτους πεποιήκασιν (= τις κατέστρεψαν τελείως).
- γ) Ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἡγοῦνται.
- δ) Ὅθεν οἱ μύες ἐπιλεξάμενοί τινας ἑαυτῶν στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν.
- ε) Ἰδίας νόμιζε τῶν φίλων τὰς συμφοράς.
- στ) Λακεδαιμόνιοι ἀπέδειξαν τοῦτον στρατηγὸν πάντων.

3. Συμπληρώστε με τον ενεστώτα και αόριστο υποτακτικής στην ήδη υπάρχουσα φωνή:

κρύπτω β' εν. / β' πληθ.->
κελεύω β' εν. / β' πληθ.->
διδάσκω β' εν. / β' πληθ.->

και Παρακείμενο ευκτικής :

κρύπτω β' εν. / β' πληθ.->
κελεύω β' εν. / β' πληθ.->
διδάσκω β' εν. / β' πληθ.->

4. Να βρείτε στα επόμενα παραδείγματα τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς, την πτώση στην οποία εκφέρονται και τη σημασία τους.

- 1) Τοῦτο μαρτυρεῖ ὁ λόγος τῶν ποιητῶν.
- 2) Αἱ πηγαὶ τῶν ποταμῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν εἰσιν.
- 3) Λύσανδρος παρέπλει εἰς Λάμπσακον, σύμμαχον τῶν Ἀθηναίων.
- 4) Ἴππεις ὠφέλιμοι τῷ στρατεύματι εἰσιν.
- 5) Πολλοὶ τῶν μάντεων τυφλοὶ ἦσαν.
- 6) Ὁ Περικλέους πατὴρ νικητῆς τῶν Περσῶν ἐγένετο ἐν Μυκάλῃ.
- 7) Οἱ ναῦται τοῦ πλοίου κομίζουν ὑφάσματα μετάξης καὶ ἀγγεῖα πηλοῦ.
- 8) Κῦρος ἦν καλὸς (= ωραῖος) τὸ εἶδος (= ὡς πρὸς τὴν εμφάνιση) καὶ φιλάνθρωπος τὴν ψυχὴν.
- 9) Σωκράτης εὐπειθής (= υπάκουος) τοῖς ἄρχουσιν ἦν.
- 10) Ἡ γυμναστικὴ ἐστὶ λαμπρὰ ἄθλησις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος.

5. Να αναγνωριστοῦνε συντακτικὰ οἱ υπογραμμισμένες λέξεις τοῦ κειμένου.

2ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Ενότητα 11

Ὅς ἂν τολμήσῃ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τούτων πατέρας ἢ μητέρας τύπτειν, πρῶτον μὲν ὁ προστυχάνων βοηθεῖτω, καὶ ὁ μὲν μέτοικος ἢ ξένος εἰς προεδρίαν τῶν ἀγώνων καλεῖσθω βοηθῶν, μὴ βοηθήσας δὲ ἀειφυγίαν ἐκ τῆς χώρας φευγέτω· ὁ δὲ μὴ μέτοικος βοηθῶν μὲν ἔπαινον ἐχέτω, μὴ βοηθῶν δέ, ψόγον· δοῦλος δὲ βοηθήσας μὲν ἐλεύθερος γιγνέσθω, μὴ βοηθήσας δὲ πληγὰς ἑκατὸν τῇ μάστιγι τυπτέσθω. Ἐὰν δέ τις ὄφλη δίκην αἰκίας γονέων, πρῶτον μὲν φευγέτω ἀειφυγίαν ἐξ ἄστεως εἰς τὴν ἄλλην χώραν καὶ πάντων ἱερῶν εἰργέσθω, κατελθὼν δὲ θανάτῳ ζημιουέσθω. Ἐὰν δέ τις ἐλεύθερος τῷ τοιούτῳ συμφάγῃ ἢ συμπίῃ ἢ τινα τοιαύτην ἄλλην κοινωνίαν κοινωνήσῃ ἢ καὶ μόνον ἐντυχάνων που προσάπτηται ἐκῶν, μήτε εἰς ἱερὸν ἔλθῃ μηδὲν μήτ' εἰς ἀγορὰν μήτ' εἰς πόλιν ὅλως πρότερον ἢ καθήρηται.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ:

- 1) Ποια ἀπὸ ὅλες τὶς ποινὲς ποὺ διαβάσατε φαίνεται νὰ εἶναι ἡ πιο αὐστηρὴ καὶ γιατί (ερώτηση 2 σχολικοῦ, σελ. 85)
- 2) Νὰ περιγραφεῖ τὸ παράδειγμα σεβασμοῦ πρὸς τοὺς γονεῖς ποὺ παρουσιάζεται στο κείμενο. (ερώτηση 1 τοῦ σχολικοῦ, σελ.85)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να εντάξετε ανάλογα με τη σημασία τους, τα παρακάτω ουσιαστικά στην κατάλληλη στήλη:

άνθων, έμποριον, ίατρεϊον, ίερεύς, οϊκέτης, παιδάριον, ρυάκιον, ραβδίον, πευκών, σφηκιά. Ῥόδιος, Μιλήσιος, Κῶος, θυρίς, παιδίσκη, δασύλλιον, δεσμώτης, νησιώτης, Περγαμηνός, Σταγίριτης.

Υποκοριστικά- περιεκτικά – τοπικά- παρώνυμα – Εθνικά-

2. Να βάλετε τα ρήματα στον κατάλληλο τύπο της ζητούμενης έγκλισης που δηλώνεται στην παρένθεση:

α) Σὺ πρῶτος ἐν τῇ οἰκείᾳ σου _____ (έχω, ενεστώτας, υποτακτική) δημοκρατίαν.

β) _____ (ειμί, β' ενικό, προστακτική) φιλαλήθης, ὦ φίλε, καὶ μὴ πολλὰ _____ (λέγω, ενεστώτας, β' πληθυντικό, προστακτική) ἀλλα καλά.

γ) _____ (ειμί, β' πληθυντικό, ευκτική) έγκρατεῖς καὶ μεδέν ἄγαν _____ (πράττω, β' πληθυντικό , ενεστώτας, ευκτική).

δ) _____ (προσέχω, γ' ενικό, ενεστώτας, προστακτική), Περικλείς, ἐλευθέρων μέλλεις ἄρχειν καὶ Ἑλλήνων καὶ Ἀθηναίων.

ε) _____ (έξετάζω, β' πληθυντικό, αόριστος, προστακτική) τὰ ἔργα τῶν θεῶν.

στ) _____ (ἄπτω =ανάβω, β' ενικό, ενεστώτας, προστακτική), παῖ λύχνον.

3. Να τοποθετήσετε τους τύπους της προστακτικής που ζητούνται

α) Ταῦτα μὲν _____ (β ενικό προστ, ενεστ του ρ.εύχομαι) τοῖς θεοῖς.

β) _____ (β ενικό προστ, ενεστ του ρ. λογίζομαι) ὅτι περὶ νόμου μέλλει τὴν ψῆφον φέρειν.

γ) Εἴ τίς τι προσθεῖναι (=να προσθέσει) βούλεται, πείσας ὑμᾶς _____ (β ενικό, προστ, αορίστου του ρ. προσγράφομαι)

δ) Τῶν ἐπιχειρημάτων _____ (β πληθ. αορίστου προστακτ.του ρ, ἀκούω)καὶ ταῦτα ψηφίσασθαι.

4. Να βρείτε πώς χρησιμοποιείται η μετοχή στα παρακάτω παραδείγματα και ποιο το είδος της καθεμίας ως προς το συντακτικό της

1. Οἱ νῦν ὄντες ἄνθρωποι δίκαιοί εἰσιν.

2. Ἀγησίλαος πατρικὸς ἡμῖν φίλος τυγχάνει ὢν.

3. Οὗτος ῥαδίως ἐλεγχθήσεται **ψευδόμενος**.

4. Εἰς Δελφοὺς **χρησόμενος** (= για να ζητήσει χρησμό) τῷ χρηστηρίῳ (=από το μαντείο) πορεύεται.

5. Ἦλθεν ἐξ Ἀθηνῶν Θυμοχάρης ἔχων ναῦς ὀλίγας.

6. Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ **αἴρων** τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου.

7. Ὅρόνταν προσεκύνησαν, καίπερ **γινώσκοντες** ὅτι ἐπὶ θάνατον ἄγοιτο

5. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 1^{ΟΥ} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:

1. τίνα,/ τίνα, /τί,/τοῖς, /τίσιν, /τίνες/ οἵτινες, /ὄντινα/ οἵπερ /ὄν/ οἵτινες /τινά .
2. δοῦλον = αντικείμενο, ἑαυτὸν=κατηγορούμενο
Θεσπιάς και Πλαταιάς=αντικείμενο, ἀναστάτους=κατηγορούμενο
Ταύτην τὴν ὕβριν =αντικείμενο, δεινοτάτην=κατηγορούμενο
τινας =αντικείμενο, στρατηγούς =κατηγορούμενο
τὰς συμφοράς= αντικείμενο, Ἰδίας=κατηγορούμενο
τοῦτον =αντικείμενο στρατηγὸν=κατηγορούμενο.
3. κρύπτω β' εν. / β' πληθ.-> κρύπτῃς/ κρύπτεται και κρύψη/ κρύψετε
κελεύω β' εν./ β' πληθ.-> κελεύῃς/κελεύεται και κελεύσης/κελεύσετε
διδάσκω β' εν. / β' πληθ.-> διδάσκῃς/διδάσκειται και διδάξης/διδάξετε
και Παρακείμενο ευκτικής :
κρύπτω β' εν./ β' πληθ.-> κεκρυφώς εἶης/ κεκρυφότες εἶητε
κελεύω β' εν./ β' πληθ.-> κεκελευκώς εἶης / κεκελευκότες εἶητε
διδάσκω β' εν./ β' πληθ.->δεδιδαχώς εἶης/δεδιδαχότες εἶητε
4. τῶν ποιητῶν. -γενική υποκειμενική
τῶν ποταμῶν-γενική κτητική
τῶν Ἀθηναίων. -γενική αντικειμενική
τῷ στρατεύματι-δοτική αντικειμενική
τῶν μάντεων—γενική διαιρετική
Περικλέους:γενική κτητική, τῶν Περσῶν- γενική αντικειμενική
τοῦ πλοίου:γενική κτητική, μετάξης καὶ πηλοῦ- γενική της ὕλης
τὸ εἶδος /τὴν ψυχὴν.- αιτιατικές της αναφοράς
τοῖς ἄρχουσιν- δοτική αντικειμενική
τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος-γενικές υποκειμενικές.
5. ὠφελήσῃν- αντικείμενο του ρήματος «ᾤετο»
καὶ βασιλέως – γενική του δημιουργοῦ
ἀγαθοῦ- επιθετικός προσδιορισμός στο «βασιλέως»
δυνατώτατος-κατηγορούμενο στο υποκείμενο Ἀγησίλαος.
λατρεύων-κατηγορηματική μετοχή
πρὸς τοὺς διαφόρους – εμπρόθετος της κατεύθυνσης σε πρόσωπο
ἐν τῇ πόλει- εμπρόθετος του τόπου
ἡγούμενος- τροπική μετοχή
ζημίαν- κατηγορούμενο του εννοούμενου υποκειμένου της μετοχής νομίζων «αὐτό».

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ 2^{ΟΥ} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ:

1. **Υποκοριστικά-** παιδάριον, ῥαβδίον , ῥυάκιον, παιδίσκη, δασύλλιον, θυρίς
περιεκτικά - ἀνθῶν, πευκῶν, σφηκιὰ
τοπικά- ἐμπόριον, ἰατρεῖον
παρώνυμα - ἱερεὺς, οἰκέτης, δεσμώτης, νησιώτης
Εθνικά- Ῥόδιος, Μιλήσιος, Κῶος, Περγαμηνός, Σταγίριτης

2. ἔχης, ἴσθι/λέγετε, εἴητε/πράττοιτε, προσεχέτω, ἐξετάσατε, ἄπτε

3. εὐχου/ Λογίζου/ προσγράψαι/ ἀκούσατε.

4. ὄντες- τροπική μετοχή

ᾧν.- κατηγορηματική μετοχή

ψευδόμενος.- αιτιολογική μετοχή

χρησόμενος-τελική μετοχή

ἔχων-τροπική μετοχή

ὁ αἴρων-επιθετική μετοχή

γινώσκοντες-εναντιωματική μετοχή

5. πατέρα ἢ μητέρα- αντικείμενο απαρεμφάτου *τύπτειν*

τῶν ἀγώνων- γενική αντικειμενική ἀπό το *προεδρίαν*

μὴ βοηθήσας- υποθετική μετοχή

ἐλεύθερος- κατηγορούμενο στο *δοῦλος*

τῇ μαστιγί- δοτική του οργάνου

δὲ θανάτῳ- δοτική του μέσου

ἐντυγχάνων- τροπική μετοχή